

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007.00/1227
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

17.16.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 05.06.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6710 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'a (2 adet) ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 2 Yazı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
7/3754 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

SORU 1 :

Bilindiği üzere özür derecesine göre gelir vergisinden belli bir indirim yapılmaktadır. Fakat bu özür derecesinin tespitinde zaman zaman özürlerimiz sorun yaşamaktadır. Özürülerin özür derecesinin tespitinde tıbbi standartları yeniden gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 1 :

07.07.2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe 5378 sayılı Özürüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Sınıflandırma, Bakım, Rehabilitasyon, İstihdam, Eğitim, İş ve Meslek Analizi Sınıflandırma" başlıklı 5. Maddesi ile; "Özürülerle ilgili derecelendirmeler, sınıflandırmalar, tanılamalar uluslararası özürülük sınıflandırması temel alınarak hazırlanan özürülük ölçütüne göre yapılır. Özürülük ölçütünün tespiti ve uygulama esasları, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile Özürüler İdaresi Başkanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." denilmektedir.

Bu amaçla çıkarılan "Özürülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik" 16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin yayımlanmasının ardından uygulamada karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik olarak Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünde "Özürülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik" ekindeki ülke çapında Özürü Sağlık Raporu Vermeye Yetkili Sağlık Kuruluşları ile Özürü Sağlık Raporu Vermeye Yetkili Hakem Hastane Listesi üzerinde yapılan müracaatlar değerlendirilerek, uygun bulunanların listelere eklenmesi yönünde değişiklikler yapılmış ve Ek'ler Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Aynı zamanda; Özürülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporlarında uygulamada karşılaşılan sorunları gidermek üzere Üroloji, Psikiyatri, KBB, Onkoloji, Hematoloji, Kas ve İskelet Sistemi ve Nöroloji bölümleri ile ilgili branş hekimlerinden oluşan komisyonlar ile 2007 yılı içinde belirli aralıklarla toplantılar düzenlenmiş ve yönetmelik ekinde değişiklikler yapılmıştır. Yürürlükten kaldırılan yönetmelikte; bir organın kaybı değerlendirilirken, bu yönetmeliğe göre ise, organ kaybından dolayı ne kadar yeti yitimi olduğu derecelendirilmektedir. Tüm vücut fonksiyon kaybı oranları ile ilgili uygulamada yaşanan mağduriyetlerin giderilmesine yönelik yapılan bu değişiklikler, ilgili kurumların görüşlerine sunulmuştur. İlgili görüşler toplanmasını müteakiben yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilecektir.

Ayrıca; Sağlık Kurulu Raporlarında, kullanma kılavuzunun hekimler tarafından tam kullanılamaması, bazı hastalıkların listede yer almadığının belirtilmesi, fonksiyon kaybına göre yapılan değerlendirmede özür oranlarının düşüyor olması özürüler açısından sıkıntı yaratmaktadır. Bu sorunların giderilmesi yönünde Sağlık Bakanlığı ile hizmet içi eğitim programları yapılması planlanmaktadır.

SORU 2 :

2022 sayılı Kanuna göre, sosyal güvencesi olmayan ve ağır derecede özürlüye ortalama 220 YTL maaş verilmektedir. Bu maaşla özürlü bir vatandaşımız insanca yaşayabilmekte midir? Bu maaşın insanca yaşanacak bir düzeye çekilmesi konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 2 :

5378 sayılı Özürölüler Kanunu ile çeşitli hükümleri değıştirilen 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanun hükümleri kapsamında özürlü vatandaşlara maaş bağlanmaktadır. 2022 sayılı Kanun'un 1. maddesinde "65 yaşını doldurmuş, kendine bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi bir gelire sahip bulunmayan ve muhtaçlığını il veya ilçe idare Heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan Türk vatandaşlarına hayatta bulundukları sürece, 300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır" hükmü yer almaktadır.

2022 Sayılı Kanun ile ilgili uygulamalarda sorumlu ve yetkili kurum olan Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü'nden edinilen bilgilere göre özür oranı %40-%69 aralığında olan özürölülere aylık 162.50 YTL, %70 ve üstü özür oranına sahip olan özürölülere 243.75 YTL aylık bağlanmaktadır. 2022 sayılı Kanunun yukarıda aktarılan 1. maddesi uyarınca her yıl ocak ve temmuz aylarında gösterge rakamının yükseltilmesi yolu ile özürlü aylıkları otomatik olarak arttırılmaktadır.

5579 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile "her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgarî ücret tutarının 2/3'ünden daha az olan" bakıma muhtaç özürölülere, resmî veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgâhlarında bakım hizmeti verilmesi öngörülmüştür.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yürütölmekte olan bakım hizmetlerinin esasları 30.07.2006 tarih ve 26244 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bakıma Muhtaç Özürölülerin Tespiti Ve Bakım Hizmeti Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" ile belirlenmiştir.

Anılan yönetmeliğe göre, bakım hizmetleri, bakıma muhtaç özürölünün veya ailesinin tercihiine göre; Genel Müdürlüğe bağlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde, Genel Müdürlüğün izni ile açılan diğer resmî kurum veya kuruluşlara ait merkezlerde, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine ait özel bakım merkezlerinde veya bakıma muhtaç özürölünün ikametgâhında verilmektedir.

Yatılı bakım merkezlerinden, günde yirmi dört saat süreyle bakım hizmeti alan bakıma muhtaç özürölüler için iki aylık net asgari ücret tutarında; gündüzlü bakım merkezlerinden, günde sekiz saat süreyle tam gün hizmet alan bakıma muhtaç özürölüler için bir aylık net asgari ücret tutarında; gündüzlü bakım merkezlerinden, günde dört saat süreyle yarım gün bakım hizmeti alan bakıma muhtaç özürölüler için bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında; gündüzlü veya yatılı bakım merkezlerinde istihdam edilen bakıcı personel tarafından bakıma muhtaç özürölünün ikametgâhında günde dört saat süreyle yarım gün hizmet alan bakıma muhtaç özürölüler için bakım merkezine bir aylık net asgari ücret tutarında; akrabaları tarafından günde yirmi dört saat süreyle bakılan bakıma muhtaç özürölüler için bir aylık net asgari ücret tutarında, ödeme yapılması planlanmıştır.

İlgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde ağır özürölülerin yakınlarına Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından ödemeler gerçekleştirilmektedir.

SORU 3 :

Özellikle alışveriş yerlerinde ve sosyal alanlarda görme engelliler için kabartma yazılı bilgilendirme ve sesli uyanlara, işitme engelliler için de ışıklı uyanlara yönelik bir çalışma yapıyor musunuz?

CEVAP 3 :

5378 sayılı Özürölüler Kanunun 50inci maddelerinde özürölülere yönelik fiziksel düzenlemelerle ilgili aşağıdaki hükümler getirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi yıl içinde özürölülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerinin özürölülerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır. Mevcut özel ve kamu toplu taşıma araçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi yıl içinde özürölüler için erişilebilir duruma getirilir.

Yukarıda yer alan kanun hükümleri doğrultusunda kamuya açık tüm alanların özürölülerin erişilebilirliğine uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Bakanlığımıza Bağlı Özürölüler İdaresi Başkanlığı, Sakarya İli Hendek İlçe Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Ankara Keçiören İlçe Belediyesi ve Karaman Belediyesi ile Engelsiz Kent Projelerini başlatmıştır. Ayrıca Özürölüler İdaresi Başkanlığı Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ile protokol imzalayarak ülke genelindeki yurtların özürölülerin erişilebilirliğini sağlanması için çalışma başlatmıştır. Özürölüler İdaresi Başkanlığı özürölülerin erişilebilirliği konusunda ihtiyaç duyan tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve sivil toplum örgütlerine danışmanlık hizmeti vermektedir.

SORU 4 :

Özürölüler İdaresini küçük bir kamu kurumu olmaktan kurtarıp kurumun istihdam ve bütçe yönünden güçlendirerek yurt genelinde faaliyet göstermesine yönelik bir çalışmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4 :

571 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile kurulan Bakanlığımıza Bağlı Özürölüler İdaresi Başkanlığı, özürölülere yönelik hizmetlerin düzenli, etkin ve verimli bir şekilde yürütölmesini temin etmek için; ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, özürölüler ile ilgili ulusal politikanın oluşmasına yardımcı olmak, özürölülerin problemlerini tespit etmek ve bunların çözüm yollarını araştırmak üzere kurulmuştur. Bu bağlamda Özürölüler İdaresi Başkanlığının mevcut yapısı ile koordinasyon görevini kuruluş amacına uygun biçimde yürütölmemektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı